

ТЕМА:
ІДЕОЛОГІЧНІ ТА
ІНФОРМАЦІЙНІ НАСЛІДКИ
ОКУПАЦІЇ КРИМУ 2014 РОКУ

ЗМІСТ

КРИМСЬКА ІНФОРМАЦІЙНА-МЕДІЙНА ПАРАДИГМА В КОНТЕКСТІ ОКУПАЦІЇ 2014 РОКУ

01

ІСТОРИОГРАФІЯ
ПИТАННЯ ТА
ТЕОРЕТИКО-
МЕТОДОЛОГІЧНЕ
ПІДҐРУНТЯ
ДОСЛІДЖЕННЯ

02

ТРАНСФОРМАЦІЯ
ІНФОРМАЦІЙНОЇ
СФЕРИ КРИМУ
ВНАСЛІДОК
ОКУПАЦІЇ 2014 РОКУ

03

ІДЕОЛОГІЧНІ ТА
ІНФОРМАЦІЙНІ
НАСЛІДКИ
ОКУПАЦІЇ
ПІВОСТРОВУ

04

ПРОБЛЕМА
ДЕОКУПАЦІЇ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ
РЕІНТЕГРАЦІЇ КРИМУ
В УКРАЇНСЬКІЙ
МЕДІАПРОСТІР

ABOUT ME

Кандидат філологічних наук за спеціальністю 10.01.08 «Журналістика»

Доцент

Докторант Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Член Меджлісу кримськотатарського народу

Член Колегії Міністерства культури та інформаційної політики України

Директорка

ІА "Кримські новини" (2005–2018) та

Радіо "Хаят" (2016–2018)

КРИМ

Особливості розвитку регіону

01 Геополітичний фактор

---

02 Економічний фактор

---

03 Етносоціальний фактор

PART I

Інформаційна сфера Криму
напередодні окупації 2014 року

Система ЗМІ Криму перед окупацією

Велика кількість регіональних
кримських ЗМІ

Повноцінне функціонування
загальнонаціональних українських ЗМІ

Представленість у регіоні міжнародних
ЗМІ

Особливості інфопростору Криму

Відкритість

**Вмонтованість в єдиній українській
інфопростір**

Унікальність ситуації

У 2012 РОЦІ ЗА ДАНИМИ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО
КОМІТЕТУ З ІНФОРМАЦІЇ РАДИ МІНІСТРІВ АРК

у Криму зареєстровано:
1240 друкованих періодичних видань, з них
999 газет, 175 журналів, 30 бюлетенів, 33
збірники, 2 календарі, 1 дайджест.

79 місцевих телерадіоорганізацій, з них 13
телевізійних ефірних, 14 FM радіостанцій,
39 студій кабельного телебачення, 7
ефірно-кабельних телерадіокомпаній

6 інформаційних агенцій

PART II

Медійний простір регіону
після окупації Криму з боку РФ

Інформаційна сфера Криму
стала однією з перших разом з
військової та державної, що
потрапила під втручання,
контроль та переформатування
з боку агресора

ЕТАПИ ПРИМУСОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЛАНДШАФТУ КРИМУ

1. Захоплення ЗМІ та силове втручання в діяльність ЗМІ та журналістів (лютий–березень 2014 р.).
2. Примусове переведення українських ЗМІ в російське законодавче поле, репресії проти журналістів (2014 –2015).
3. Тиск на громадянських журналістів та місцеве населення Криму (2015–2021).

ВІЙСЬКОВЕ ЗАХОПЛЕННЯ КРИМУ (2014)

ЧИСЛЕННІ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЖУРНАЛІСТІВ

Широкий спектр форм та засобів
репресій, тиску на журналістів

ЗАХОПЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТЕЛЕВІЗІЙНИХ ТА РАДІЙНИХ ЧАСТОТ

Незаконне використання з боку РФ
матеріально-технічної бази українських ЗМІ

ВТРАТИ УКРАЇНСЬКИХ ЗМІ

Руйнування чинної інфраструктури та
припинення діяльності українських ЗМІ

НЕЗАКОННЕ ПЕРЕВЕДЕННЯ КРИМСЬКИХ ЗМІ В РОСІЙСЬКЕ ПРАВОВЕ ПОЛЕ (2014-2015)

Незаконна примусова перереєстрація кримських ЗМІ згідно з чинним законодавством РФ (до 1 січня 2015 року, до 1 квітня 2015 року)

Репресії та тиск на журналістів

Примусова міграція кримських журналістів

Виїзд ЗМІ з Криму

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЖУРНАЛІСТІВ

З лютого 2014 року по серпень 2019 року на території Криму зафіксовано майже 300 фактів порушень прав журналістів, серед яких 11 кримінальних справ, 13 адміністративних справ, 8 випадків тортур, 23 фізичних нападів, 47 довільних затримань, 20 обшуків, 18 допитів, 48 випадків захоплення та пошкодження техніки, 4 заборони в'їзду до Криму, 3 випадків погроз, 9 DDos-атак та понад 100 перешкод у зйомці

Загалом у 2014–2021 роках нараховано близько 500 фактів порушення прав журналістів.

РЕПРЕСІЇ ПРОТИ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ ТА МІСЦЕВОГО НАСЕЛЕННЯ КРИМУ (2015–2021)

В умовах тотального контролю та припинення діяльності українських ЗМІ на півострові виникла громадянська журналістика.

Проводиться повний контроль за інформаційною діяльністю місцевого населення.

ГРОМАДЯНСЬКА ЖУРНАЛІСТИКА В КРИМУ

Виникла внаслідок окупації

Пройшла еволюція руху

Має правозахисний характер

Використовуються різноманітні
форми та методи праці

оследнее слово в суде

т Сулейманов, 37 лет

нский журналист,

лоне сотовой связи

КРИМ ПІСЛЯ ОКУПАЦІЇ

Інформаційно-ідеологічні наслідки окупації в гуманітарній сфері

Міфологізація
історії

Мілітаризація
свідомості

Вимушена
журналістська
міграція

Ненасильницький
інформаційний
спротив

Особливості
роботи
етнічних ЗМІ

МІФОЛОГІЗАЦІЯ ІСТОРІЇ

Історія та сучасність

Питання належності Криму в
історичному вимірі закрито

Крим повністю інтегрований в
російський простір

Так званий "український період" є
негативним

Мова ворожнечі в ЗМІ Криму

Аксёнов сравнил реакцию Украины на парады в Крыму с рефлексом у собак

Фото: Крыминформ

22:39 gazetacrimea.ru

ГАЗЕТА
Версия для слабовидящих

Политика
08 ноября 2019 14:05

На Украине нацизм фактически стал частью государственной идеологии, - Аксенов

Третий комитет Генассамблеи ООН по социальным и гуманитарным вопросам принял большинством голосов российский проект резолюции по борьбе с героизацией нацизма. Против резолюции высказались только две страны – США и Украина.

Фото: пресс-служба Главы РК

- Это важное и знаковое событие произошло накануне Международного дня против фашизма, расизма и антисемитизма, который отмечается в мире 9 ноября. В этот день в 1938 году в Германии

23:30 crimea.ria.ru

На Украине свели к минимуму обучение на русском языке

СИМФЕРОПОЛЬ, 26 мая - РИА Новости Крым. Впервые за три года Украина приняла закон, который ограничивает обучение на русском языке до 20% государственных учебных заведений. Об этом сообщает Интерфакс.

Документ "О внесении изменений в закон Украины об образовании" предусматривает, что национальные меньшинства должны получить образование преимущественно на родном языке. До сих пор в Украине на государственном языке обучались не менее 90%.

Вместе с тем, 18-членный комитет по вопросам образования страны заявил о возможности обучения на украинском языке. Однако, получение государственного языка преподавания на государственном языке составит не менее 90%.

В декабре на Украине начал действовать закон "Об образовании". В документе сказано, что образовательный процесс в стране осуществляется на государственном языке, однако национальные меньшинства имеют возможность получать образование на родном языке в отдельных случаях. Речь идет только о тех национальностях, которые входят в состав ЕС.

Как сообщается в релизе 2019 года с 2020 года все школы на Украине в обязательном порядке перейдут к обучению на национальном языке. Уже через три года в стране откроются учебные заведения с обучением на украинском языке. Родной язык в различных регионах страны дети будут слышать только в рамках одного предмета или на факультативах.

Национальная пресса уже высказалась, что на национальном языке в Крыму:

«... для самих жителей с акцентом на украинском и русском»

СМИ 26 мая

ЛентаИнформ

12:24 Небезопасно — c-eho.info

БУФЕРНАЯ ЗОНА ★★★★★ 5 (4)

Николай ФИЛИППОВ

Что Украина пойдет по пути нацизма и дойдёт до известного финала, предсказать было несложно ещё на заре «незалежности». Сегодня несостоявшаяся «европейская держава» превращается в дикую буферную зону, пусть и богатую ресурсами

РУИНА | 2 ИЮНЯ, 2020 | NO COMMENT

21:23 crimea.ria.ru

Вассерман рассказал о проекте подачи воды из Кубани в Крым по дну моря

СИМФЕРОПОЛЬ, 12 мая - РИА Новости Крым. Бизнес-предприниматель Украины заявил, что готов предложить проект водовода из Кубани на полуостров, а также украинские инвестиции в свои поставки, для чего обратил внимание российских властей. Об этом рассказал политолог и публицист Николай Вассерман.

«Сложнее было бы не найти инвестора, для и страны Украины. Инвестиции в водопровод проект реализуется на дне Черского моря, который является частью на реке Кубань, которая на реке, на полуострове. Проект будет реализован на существующей трассе, а не придется строить новую инфраструктуру, чтобы она не была лишней. Поскольку инвесторы из Украины есть, они готовы», - рассказал Вассерман. Инвестиции в водопровод оцениваются в 100 миллионов долларов.

Крым этот, политолог заявил, что по международным законам любой вид водопровода - это нарушение принципов, а тем более если водовод будет реализован по морскому дну. Вассерман отметил, что даже в советские времена Украина поставляла в Крым "горячую воду, чем во все остальные", а после распада СССР украинцы платят за неё "каждый день".

«У нас сейчас не только есть национальные меньшинства. От того, что он делает, национальные меньшинства не получают. Крым в составе Украины не будет. Водовод, для воды из Кубани, который, находится в Российской Федерации, а это единственный безальтернативный вариант, но если же будет оставлен существующий вариант исключительно между Россией» - высказал свое мнение публицист.

Публицист также заявил, что для того чтобы Украина получила водопровод, она не должна идти в Крым, это будет разрыванием, так как регион уже полностью интегрирован в российскую инфраструктуру и имеет ресурсы.

Ранее глава Крыма Сергей Аксенов сообщил, что на полуострове готовы принять любые водопроводные трубы, которые позволят обеспечить водой жителей Крыма. Вассерман отметил, что проект водовода из Кубани в Крым будет реализован в течение нескольких лет.

СМИ 12 мая

ЛентаИнформ

МІЛІТАРИЗАЦІЯ СВІДОМОСТІ

привернення особливої уваги дітям та
підліткам

Формування образу
зовнішнього ворога

Використання різноманітних
форм пропагандистської праці

Знищення громадянської та
національної свідомості
молодого покоління

Військовий парад у Керчі 9 травня 2019 року за участі молоді та підлітків

ВИМУШЕНА ЖУРНАЛІСТСЬКА МІГРАЦІЯ

Примусовий виїзд кримських журналістів
та переміщення ЗМІ внаслідок окупації

У 2014 році – 1229 журналістів

Примусово залишили Крим
майже 200 журналістів

Виїхало та продовжило роботу
на материку 14 кримських ЗМІ

Тільки в "Крим.Реалії" виїхало
або припинило співпрацю 60
журналістів

НЕНАСИЛЬНИЦЬКІЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПРОТИВ

Інформаційний зв'язок з Україною

Активність українських
політв'язнів

Підпільній політичний блогінг

Медійна діяльність активістів

Використання української
державної символіки

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ЕТНІЧНИХ ЗМІ

Виїзд етнічних ЗМІ з Криму

До окупації зареєстровано 35 кримськотатарських газет та журналів,
фактично працюють – 12 ЗМІ

Випровадження з Криму медіахолдингу АТР та ІА "Кримські новини"

Створення підконтрольних РФ етнічних ЗМІ: "Міллет", "Ветан седаси", "Мерхаба", медіахолдингу імені І. Гаспринського

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ТОТ КРИМ ТА ПРОТИДІЯ ПРОПАГАНДІ

- 1) створення, аналіз та апробація пропозицій до чинних актів законодавства щодо української політики стосовно ТОТ;
- 2) захист інтересів Української держави, розробка та адвокація напрацювань з актуальної тематики на міжнародному напрямку;
- 3) постійний моніторинг, збір та систематизація фактів порушень міжнародного та національного права у гуманітарній сфері життєдіяльності,
- 4) встановлення інформаційного зв'язку з громадянами України в ТОТ через медіа та засоби соціальних комунікацій;
- 5) надання державних послуг, організація юридичної, освітньої, інформаційної та ін. допомоги;
- 6) проведення відповідних заходів стосовно ТОТ Крим (симпозіумів, конференцій, панельних дискусій, публічних обговорень та інших заходів);
- 7) надання експертної підтримки відповідним міжнародним організаціям та іншим інституціям у формуванні політики щодо ТОТ Крим.

ДЯКУЮ!

Email: gayanayuksel@gmail.com

FB: Gayana Yuksel

if you have more questions.